

מהן הסיבות המרכזיות לחורבן בית המקדש ולעיכוב הגאולה

"וְאֵינִי יָדוּעַ לָכֵן אֲשֶׁר יִקְרָא אֶתְכֶם בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים" (בראשית מט, א)
רבי יהודה אומר שהראה לבניו את עניין בית המקדש.

בגלל שלא ביקשו על בית המקדש – קרה מה שקרה (מדרש תהילים)

1. לא ביקשו כראוי כשנכנסו לארץ

הגמרא אומרת שכאשר נכנסו לארץ
היו צריכים לבקש:

- 1 בניין בית המקדש
- 2 מחיית עמלק – "תמחה את זכר עמלק"
- 3 מלך, כי כך כתוב בתורה

אם כן, הם ביקשו תחילה מלך
ולא ביקשו על בית המקדש.

2. לא עוררו את עניין בית המקדש

הרמב"ן כותב:
שלא עוררו את עניין בית המקדש,
שלא דיברו עליו.
כיון שלא דיברו על זה –
קרה מה שקרה.

אומר המדרש:
בגלל שלא ביקשו על בית המקדש,
נהרגו כל אותם האנשים
בזמן דוד מלך ישראל.

אז ה' אומר: אתם גרמתם להרעב ביתי, לשרוף את היכלי ולגלות את בני לבין אומות העולם.
מה התקנה? תשאלו בשלומה של ירושלים, ואני מוחל לכם.
זאת אומרת, אם אדם עוסק בעניין בית המקדש השלישי – הקדוש ברוך הוא מוחל לנו וגואל אותנו.

דוד ביקש,
אבל ישראל
לא ביקשו

5. ויתרו על ארץ ישראל

עזרא הסופר שלח לכל ארצות הגולה
וטולדו בספרד, ורמיוז בגרמניה,
צרפת ותימן (ועוד), ולא רצו לעלות.
כיון שויתרו על ארץ ישראל
ולא רצו לעלות אליה –
לכן קרה להם מה שקרה.
זה מה שאתנו רואים היום באירופה.
אחד אחרי השני, מכה אחרי מכה,
אין סוף, ואין משטרה, ואין כלום.

4. ויתרו על "ירושלים הקטנה"

עזרא הסופר שלח לחכמים שיבואו לארץ.
טולדו כתבו לו:
"האם אתה מבטיח לנו שלא יחרב עוד פעם?"
אמר להם: "לא מבטיח".
אם יהיו עונות, אני יודע מה יהיה. "
ואז אמרו לו:
"הנח לנו את ירושלים הקטנה,
וזאתה תשב ותבנה את ירושלים הגדולה".
אותו הדבר אמרו אנשי ורמיוז שברפנה,
ובצרפת – ולא רצו לעלות.

3. לא ביקשו בתפילה

אנו מבקשים על בית המקדש
בברכות ובתפילה:
"ראה נא בענייני וריבה ריבנו"
"השיבה שופטינו כבראשונה"
"את צמח דוד עבדך מהרה תצמיח"
"ולירושלים עירך ברחמים תשוב"
"ותשכון בתוכה כאשר דיברת"
ועוד ועוד.

לגבי הסור ויתור – באו אסונות וגזרות

עזרא הסופר שלח גם לתימן שיעלו לארץ ישראל,
לא רצו לעלות. אצל התימנים אמונה שהוא קיללם – לכן הם לא קוראים עזרא.
וכך כותב הסמ"ע: כיון שויתרו על ארץ ישראל ולא רצו לעלות אליה – לכן קרה להם מה שקרה.

אבן השתייה
כל הזמן
נמצאת
גם בזמן
החורבן

אם נבקש על בית המקדש שייבנה –
הקדוש ברוך הוא ימחל לנו את העוונות ויגאל אותנו.

מהן הסיבות המרכזיות לחורבן ולעיכוב הגאולה?

ע"פ שיעורו של הרב הגאון רבי בן ציון מוצפי שליט"א

חז"ל מלמדים שהחורבן והגלות לא באו במקרה, אלא בעקבות מעשים וחסרונות רוחניים של עם ישראל. בשיעור מביא הרב מספר מקורות מדברי חז"ל, המדרשים, הזוהר והראשונים, המלמדים מהן הסיבות המרכזיות לחורבן ולעיכוב הגאולה.

1. אי-בקשת בניין בית המקדש

בבראשית רבה מובא על הפסוק, "וַיִּקְרָא יַעֲקֹב אֶל בְּנָיו וַיֹּאמֶר הֶאֱסָפוּ וְאֶגִּידָה לָכֶם אֵת אֲשֶׁר יִקְרָא אֲתֶכֶם בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים. הִקְבְּצוּ וְשִׁמְעוּ בְּנֵי יַעֲקֹב; וְשִׁמְעוּ אֶל יִשְׂרָאֵל אֲבִיכֶם." (בראשית מט, א-ב), שיעקב אבינו גילה לבניו את עניין בית המקדש ואמר להם: "אתם גרמתם להחרב ביתי, לשרוף את היכלי ולגלות את בני לבין אומות העולם. מה התקנה? תשאלו בשלומה של ירושלים ואני מוחל לכם". מכאן למד הרב שכאשר אדם עוסק בענייני בית המקדש ומתפלל על בניינו, הקב"ה מוחל על עוונותיו ומקרב את הגאולה. עוד נאמר בספר יחזקאל: "אֲתָה בֶן אָדָם הֲגַדְתָּ אֶת בֵּית יִשְׂרָאֵל אֶת הַבַּיִת וְיִכְלְמוּ מַעֲוֹנוֹתֵיהֶם וּמִדְדוּ אֶת תִּכְנִיתוֹ." (יחזקאל מג, י) וחז"ל אמרו שעצם העיסוק בבניין בית המקדש נחשב כאילו בונים אותו בפועל.

2. לא ביקשו את בית המקדש

במדרש תהילים נאמר שעל מה נחרבה ירושלים ועל מה נהרגו רבים באותו דור? **מפני שלא ביקשו את בית המקדש**. כאשר נכנסו ישראל לארץ היו צריכים לבקש שלושה דברים: בניין בית המקדש, מחיית עמלק ומלך. אולם הם ביקשו תחילה מלך ולא ביקשו את בניין בית המקדש, ועל כך אומר המדרש: **בגלל שלא ביקשו על בית המקדש – קרה מה שקרה**.

3. לא עוררו ולא דיברו על בניין בית המקדש

הרמב"ן, כפי שמביא הרב, כותב שישראל לא עוררו את בניין בית המקדש ולא דיברו עליו. דוד המלך עשה כל שביכולתו להכין את בניינו, חסך מכספו, הכין אבנים וחומרי בנייה, אולם העם עצמו לא ביקש את בניינו. לכן מסכם הרמב"ן שבגלל שישראל לא ביקשו את בית המקדש – אירע החורבן.

4. חוסר כוונה בתפילה על ירושלים והמקדש

הרב מדגיש שחז"ל תיקנו בתפילת העמידה בקשות רבות על הגאולה ובניין ירושלים, ובהן: "ראה נא בעניינו", "השיבה שופטינו כבראשונה", "את צמח דוד עבדך מהרה תצמיח", "ולירושלים עירך ברחמים תשוב" ו-"ותשכון בתוכה כאשר דיברת". אדם צריך לכוון במיוחד בברכות אלו, וכאשר מתפללים על בניין בית המקדש בכוונה – הקב"ה מוחל על העוונות ומקרב את הגאולה.

5. אי-עלייה לארץ ישראל

הרב מספר שעזרא הסופר שלח שליחים לקהילות ישראל וקרא להם לעלות לארץ ישראל ולבנות את ירושלים. אולם קהילות רבות, ובהן יהודי טולדו, ורמייזא ומקומות נוספים, סירבו

לעלות. בשם הסמ"ע מביא הרב שכיוון שוויתרו על ארץ ישראל ולא רצו לעלות אליה – לכן קרה להם מה שקרה.

6. העדפת הממון והנוחות על פני ארץ ישראל

בשם רבי יהודה הלוי, בעל ספר הכוזרי, מביא הרב שרבים נשארו בגלות מפני שהיו להם טירות, ארמונות וממון רב. הם ויתרו על ארץ ישראל ולא ויתרו על רכושם, ועל כך אומר הרב: "לכן קרה מה שקרה".

7. התעכבות מלהתפלל על בית המקדש

בסיום השיעור מביא הרב בשם הזוהר בפרשת תרומה שיש צער גדול בשמים מכך שאנו מתעכבים מלהתפלל על בית המקדש ומלכוון עליו. לכן יש להרבות בכוונה בתפילה, במיוחד בבקשות על ירושלים, על צמח דוד ועל בניין בית המקדש, וכן לכוון על שלמות כיסא ה', כפי שמביא רבנו האר"י.

סיכום

על פי השיעור, הסיבות המרכזיות לחורבן ולעיכוב הגאולה הן: אי־בקשת בניין בית המקדש, אי־עיסוק ועוררות בנושא בניינו, חוסר כוונה בתפילות על ירושלים והמקדש, בקשת מלך לפני בקשת בית המקדש, סירוב לעלות לארץ ישראל כאשר הייתה אפשרות לכך, העדפת העושר והנוחות שבגלות על פני ארץ ישראל, וההתרשלות מלהרבות בתפילה ובכוונה על הגאולה ובניין בית המקדש.

משמעות האבנים היקרות של בית המקדש ושל ירושלים לעתיד לבוא

ע"פ שיעורו של הרב הגאון רבי בן ציון מוצפי שליט"א

הפסוקים שעליהם מבוסס העניין

"הָאֵבֶן מְרִבֵּץ בְּפִי אֲבִינִי, וְיִסְדָּתִי בְּסִפְרִים. וְשִׁמְתִּי כְּדָכָד שִׁמְתִּיךָ,

וְשַׁעְרֶיךָ לְאֲבִנִי אֶקְדַּח, וְכָל גְּבוּלְךָ לְאֲבִנִי חֲפִץ"

המדרש והגמרא מסבירים שפסוקים אלו מתארים את אבני ירושלים ובית המקדש לעתיד לבוא.

האבנים, השבטים וסגולותן

האבן	השבט	תפקידה / סגולתה על פי השיעור
נופך	יהודה	אבן המסגלת לסייע במלחמה. רבנו בחיי מבאר שמי שיצא לרלחם ונושא אבן נופך – האויב נופל לפניו. הרב מוסיף שהאבן מציגה את הדמות בחנוך ולכן נקראת "נופך".
ספיר	יששכר	מסמלת את חכמת התורה. מי שנושא אבן ספיר הוגעת בבשרו – זוכה לחכמה בתורה. הרב מדגיש שמדובר בספיר הכחול (ספיר התכלת), ולא באבן הלבנה המצויה כיום.
יהלום	זבולון	סגולה לעושר ולפרנסה. הנושא אבן יהלום – זוכה לעשירות.
שוהם	יוסף	מסמלת התגברות על יצר הרע ושמירת הקדושה, כשם שיוסף עמד בניסיון. לפי הגמרא, אחת הדעות היא שבזכות מידה זו תבוא הגאולה.
ישפה	בנימין	מסמלת את כוח לימוד התורה. לפי הדעה השנייה בגמרא, בזכות לימוד התורה תבוא הגאולה.

משמעות האבנים בירושלים שלעתיד לבוא

אבן ספיר – יסודות העיר
"ויסדתיך בספירים"

- יסודות הבניינים יהיו עשויים מאבן ספיר.
- הרב מסביר שזה רומז לסוד התורה ולחכמה.
- הזוהר מוסיף שאין אלו אבנים מהעולם הזה, אלא אבנים שיירדו מן השמים.

אבן נופך – אבני הבניינים
"מריבץ בפי אבניך"

- לדברי הגמרא, כל אבני ירושלים יוחלפו באבני נופך יקרות.
- כל אבן תהיה בגודל של כ-2 מטר. על מטר וחצי.
- ללכוד בנייני ירושלים יהיו בניינים מאבנים יקרות אלו.

אבן אקדח – שערי ירושלים
"ושעריך לאבני אקדח"

- אקדח אינו כלי נשק.
- זו אבן יקרה מאוד.
- היא מסיקה ניצוצות ואור גדול ולכן נקראת "אקדח".

כדכד – שמשות ירושלים
"ושמתי כדכד שמשותיך"

- הגמרא מספרת:
- רב ושמואל נחלקו בפירוש המילה "כדכד".
 - גם המלאכים מיכאל וגבריאל נחלקו:
 - אחד אמר: • שוהם.
 - השני אמר: • ישפה.
 - הקב"ה הכריע: • "להרי כדיון וכדיון" – גם שוהם וגם ישפה.
 - מכאן השם כדכד – "כדיון וכדיון".

משמעות רוחנית של המחלוקת

לדברי הרב, המחלוקת אינה על סוג האבן בלבד, אלא על בזכות מה תבוא הגאולה:

ישפה (בנימין) מסמל: • עמל התורה • לימוד בהתמדה • ישיבה בבית המדרש	הכרעת הקב"ה הגאולה תבוא בזכות שני הדברים גם יחד: • שמירת הקדושה. • לימוד התורה.	שוהם (יוסף) מסמל: • שמירת העוננים • שמירת הפה • שמירת האוזניים • התגברות על יצר הרע • שמירת הקדושה
---	--	--

מעלת אבני ירושלים לעתיד לבוא

הרב מביא בשם הזוהר:

- האבנים ירדו מן השמים.
- לא רק בית המקדש – אלא כל בתי ירושלים יהיו בניינים מהן.
- בזכות העולם לא יוכלו לשלוט בירושלים.
- אפילי המלאכים לא יוכלו לסבול את האור הבוקע מן האבנים, וייסתגרו מזוהרן.

סיכום

לפי השיעור, האבנים היקרות אינן רק קישוט אדריכלי, אלא מבטאות מדרגות רוחניות שונות:

נופך
(יהודה)
ניצחון במלחמה

ספיר
(יששכר)
חכמה התורה

יהלום
(זבולון)
עושר וברכה

שוהם
(יוסף)
ניצחון על היצר ושמירת הקדושה

ישפה
(בנימין)
כוח לימוד התורה

ולעתיד לבוא, ירושלים כולה תיבנה מאבנים שמימיות אלו, אשר יאירו באור עצום ויבטאו את שלמות הקדושה והגאולה.

משמעות האבנים היקרות של בית המקדש ושל ירושלים לעתיד לבוא

המקור המרכזי הוא נבואת ישעיהו:

"עֲנִיָּה סֶעֱרָה לֹא נִחְמָה הִנֵּה אֲנִי מֵרִבִּיץ בַּפּוֹךְ אֲבִיךָ וְיִסְדֹּתֶיךָ בַּסִּפִּירִים. וְשָׁמַתִּי כְּדָלָד שְׁמִשְׁתֶּיךָ וְשַׁעֲרֶיךָ לְאֲבִנִי אֶקְדַּח וְכָל גְּבוּלְךָ לְאֲבִנִי חִפֵּץ"... ישעיהו נד, יא-יב

המדרש והגמרא מסבירים שפסוקים אלו מתארים את אבני ירושלים ובית המקדש לעתיד לבוא.

האבנים, השבטים וסגולתן

תפקידה / סגולתה על פי השיעור השבט האבן

אבן המסוגלת לסייע במלחמה. רבנו בחיי מבאר שמי שיוצא להילחם ונושא אבן נופך – האויב נופל לפניו. הרב מוסיף שהאבן מציגה את הדמות בהיפוך, יהודה נופך ולכן נקראת "נופך".

מסמלת את חכמת התורה. מי שנושא אבן ספיר הנוגעת בבשרו – זוכה לחכמה בתורה. הרב מדגיש שמדובר בספיר הכחול (ספיר התכלת), ולא באבן הלבנה **יששכר ספיר** המצויה כיום.

סגולה לעושר ולפרנסה. הנושא אבן יהלום – זוכה לעשירות. **זבולון יהלום**

מסמלת התגברות על יצר הרע ושמירת הקדושה, כשם שיוסף עמד בניסיון. **יוסף שוהם** לפי הגמרא, אחת הדעות היא שבזכות מידה זו תבוא הגאולה.

מסמלת את כוח לימוד התורה. לפי הדעה השנייה בגמרא, בזכות לימוד התורה תבוא הגאולה. **בנימין ישפה**

משמעות האבנים בירושלים שלעתיד לבוא

אבן נופך – אבני הבניינים

"מרבץ בפור אבניך"

לדברי הגמרא, כל אבני ירושלים יוחלפו באבני נופך יקרות.

- כל אבן תהיה בגודל של כ-2 מטר על מטר וחצי.
- כל בנייני ירושלים יהיו בנויים מאבנים יקרות אלו.

אבן ספיר – יסודות העיר

"ויסדתך בספירים"

- יסודות הבניינים יהיו עשויים מאבן ספיר.
- הרב מסביר שזה רומז לסוד התורה ולחכמה.
- הזהר מוסיף שאין אלו אבנים מהעולם הזה, אלא אבנים שירדו מן השמים.

אבן אקדח – שערי ירושלים

"ושערייך לאבני אקדח"

- אקדח איננו כלי נשק.
- זו אבן יקרה מאוד.
- היא מפיקה ניצוצות ואור גדול ולכן נקראת "אקדח".

כדכד – שמשות ירושלים

"ושמתי כדכד שמשותייך"

הגמרא מספרת:

- רב ושמואל נחלקו בפירוש המילה "כדכד".
- גם המלאכים מיכאל וגבריאל נחלקו:
 - אחד אמר: **שוהם**.
 - השני אמר: **ישפה**.
- הקב"ה הכריע:

"להוי כדין וכדין – גם שוהם וגם ישפה.

מכאן השם **כדכד** – "כדין וכדין".

משמעות רוחנית של המחלוקת

לדברי הרב, המחלוקת אינה על סוג האבן בלבד, אלא על **בזכות מה תבוא הגאולה:**

שוהם (יוסף)

מסמל:

- שמירת העיניים
- שמירת הפה
- שמירת האוזניים
- התגברות על יצר הרע
- שמירת הקדושה

ישפה (בנימין)

מסמל:

- עמל התורה
- לימוד בהתמדה

- ישיבה בבית המדרש

הכרעת הקב"ה

הגאולה תבוא בזכות שני הדברים גם יחד:

- שמירת הקדושה.
- לימוד התורה.

מעלת אבני ירושלים לעתיד לבוא

הרב מביא בשם הזוהר:

- האבנים ירדו מן השמים.
- לא רק בית המקדש – אלא כל בתי ירושלים יהיו בנויים מהן.
- אומות העולם לא יוכלו לשלוט בירושלים.
- אפילו המלאכים לא יוכלו לסבול את האור הבוקע מן האבנים, וייסתגורו מזהרן.

סיכום

האבנים היקרות אינן רק קישוט אדריכלי, אלא מבטאות מדרגות רוחניות שונות:

- **נופך** – ניצחון במלחמה (יהודה).
- **ספיר** – חכמת התורה (יששכר).
- **יהלום** – עושר וברכה (זבולון).
- **שוהם** – ניצחון על היצר ושמירת הקדושה (יוסף).
- **ישפה** – כוח לימוד התורה (בנימין).

ולעתיד לבוא, ירושלים כולה תיבנה מאבנים שמימיות אלו, אשר יאירו באור עצום ויבטאו את שלמות הקדושה והגאולה.

אילו כלים, ציוד ואוצרות יהיו בבית המקדש השלישי?

ע"פ שיעורו של חב הגאון רבי בן ציון מוצפי שליט"א

על פי דברי הרב, המבוססים בעיקר על ספר "עמק המלך", כלי המקדש והאוצרות נגזזו במערה שמתחת להר הבית, ויתגלו עם ביאת המשיח, הנוסף, הקב"ה הכין מראש אוצרות וכלים מיוחדים עבור בית המקדש השלישי.

כלי המקדש שנגנזו

שבעת הצדיקים שנגזזו את כלי המקדש (בהם שמור הלוי, חזקיהו המלך, צדקיהו, הגי, זכריה ומלאכי) נגזזו במערה שמתחת להר הבית:

- ארון הברית
- השולחן
- המנורה
- כל כלי המקדש
- בגדי הכהונה

בגדי הכהונה והלוויים

ללוויים

12,000

חליפות חדשות, מוכנות מן השמים.

לכהנים

70,000

בגדי כהונה מוכנים לעבודה בבית המקדש.

בהמשך השיעור מוסיף הרב כי יהיו גם 70,000 אפודים ומעילים של הכהנים, ואיש אינו יודע כיצד נגזזו.

כלי נגינה

1,000
כינורות
מזהב

7,000 •
נגבים

על כל כינור יהיה פעמון מנחושת קלל, יירד מתחת לכיסא הכבוד.

אבנים יקרות

אבן יקרה שחצב משה רבנו בהר סיני, והיא גנוזה מתחת למחילות ההיכל.

אבנים יקרות רבות נוספות המיועדות לבית המקדש ולירושלים.

כלי כסף וזהב

- 1,200,000 מזרקי כסף
- 500,000 כיכרות זהב
- 500,000 קערות זהב
- 1,200,000 קערות כסף
- 1,200,000 כוסות זהב
- 1,000,000 כיכרי כסף
- ובהמשך מוזכרים גם 100,000 כיכרי כסף נוספים.

מנורות

- מנורת זהב ענקית אחת
- 120 מנורות זהב נוספות
- בכל מנורה:
- שבעה גרות
- על כל גר 26 אבנים יקרות
- ועליהן 300 מרגליות

שולחנות

77,000

שולחנות זהב מגן עדן שיובאו לירושלים.

אוצרות שנבראו מראש

- הרב בביא בשם ספר עמק המלך שכל הכסף, הזהב והאוצרות הללו:
- נבראו כבר בששת ימי בראשית
- הוכנו במיוחד עבור בית המקדש השלישי
- שמום עד זמן הגאולה.

אוצרות הבנייה

• 36 אולמות

- שלושה נדבכים של זהב
- כל גדר בירושלים וכל בית יהיו בעלי שלוש שורות, ושלושת הנדבכים יהיו עשויים זהב.

אוצרות מלכי בית דוד

- מימי דוד המלך ועד צדקיהו ידעו מלכי בית דוד שבית המקדש עתיד להיחרב.
- כדכן כל מלך היה אוסף כלי זהב ואוצרות ושומר אותם במערה נסתרת.
- המקום נקרא בית יער הלבנון.
- במערה שמורים מיליוני אוצרות של כסף וזהב, והם ימסרו למלך המשיח בבוא הגאולה.

זכינו לראות בבנין בית המקדש במהרה בימינו אמן!

אילו כלים, ציוד ואוצרות יהיו בבית המקדש השלישי?

את ספר, עמק המלך חיבר רבי נפתלי הרץ, שהיה מתלמידי רבנו האר"י. הרי רבי חיים ויטאל סיפר שרבנו האר"י אסר על כל תלמידיו לכתוב את חידושיו, ורק רבי חיים ויטאל יכתוב, ולא הם. כך רבנו האר"י הזהיר אותם כמה פעמים.

על פי הספר "עמק המלך" כל כלי המקדש והאוצרות לא אבדו, אלא נגנזו במערות שמתחת להר הבית לקראת הגאולה. הזוהר הקדוש מוסיף שהקב"ה הכין את כל צורכי בית המקדש השלישי כבר מששת ימי בראשית. כלי המקדש והאוצרות נגנזו במערה שמתחת להר הבית, ויתגלו עם ביאת המשיח. בנוסף, הקב"ה הכין מראש, מימי בראשית, אוצרות וכלים מיוחדים עבור בית המקדש השלישי.

כלי המקדש שנגנזו

שבעת הצדיקים שגנזו את כלי המקדש (בהם שמור הלוי, חזקיהו המלך, צדקיהו, חגי, זכריה ומלאכי) גנזו במערה שמתחת להר הבית:

- ארון הברית.
- השולחן.
- המנורה.
- כל כלי המקדש.
- בגדי הכהונה.

בגדי הכהונה והלוויים

ללוויים

- 12,000 חליפות חדשות, מוכנות מן השמים.

לכהנים

- 70,000 בגדי כהונה מוכנים לעבודה בבית המקדש.
- בהמשך השיעור מוסיף הרב כי יהיו גם 70,000 אפודים ומעילים של הכהנים, ואיש אינו יודע כיצד נגנזו.

כלי נגינה

- 1,000 כינורות מזהב.
- 7,000 נבלים.
- על כל כינור יהיה פעמון מנחשת קלל, שירד מתחת לכיסא הכבוד.

אבנים יקרות

- אבן יקרה שחצב משה רבנו בהר סיני, והיא גנוזה מתחת למחילות ההיכל.
- אבנים יקרות רבות נוספות המיועדות לבית המקדש ולירושלים.

כלי כסף וזהב

- 1,200,000 מזרקי כסף.
- 500,000 כיכרות זהב.
- 500,000 קערות זהב.
- 1,200,000 קערות כסף.
- 1,200,000 כוסות זהב.
- 1,000,000 כיכרי כסף, ובהמשך מוזכרים גם 100,000 כיכרי כסף נוספים.

מנורות

- מנורת זהב ענקית אחת.
- 120 מנורות זהב נוספות.
- בכל מנורה:
 - שבעה נרות.
 - על כל נר 26 אבנים יקרות.
 - ועליהן 300 מרגליות.

שולחנות

- 77,000 שולחנות זהב מגן עדן שיובאו לירושלים.

אוצרות הבנייה

- 36 אולמות.
- שלושה נדבכים של זהב.
- כל גדר בירושלים וכל בית יהיו בעלי שלוש שורות, ושלושת הנדבכים יהיו עשויים זהב.
- כל הבתים יהיו מענפי אלמוגים המצופים זהב טהור.

אוצרות שנבראו מראש

הרב מביא בשם **ספר עמק המלך** שכל הכסף, הזהב והאוצרות הללו:

- נבראו כבר **בששת ימי בראשית**.
- הוכנו במיוחד עבור **בית המקדש השלישי**.
- שמורים עד זמן הגאולה.

אוצרות מלכי בית דוד

עוד מביא הרב כי:

- מימי דוד המלך ועד צדקיהו ידעו מלכי בית דוד שבית המקדש עתיד להיחרב.
- לכן כל מלך היה אוסף כלי זהב ואוצרות ושומר אותם במערה נסתרת.
- המקום נקרא **בית יער הלבנון**.
- במערה שמורים **מיליוני אוצרות** של כסף וזהב, והם יימסרו למלך המשיח בבוא הגאולה.

עם התגלות הכלים ישובו גם הכוהנים והלויים לעבודתם, כפי שנאמר:

"וְעָמְדוּ זָרִים וְרָעוּ צֹאנֵכָם, וּבְנֵי נָכָר אֶכְרִיכֶם וְכֹרְמִיכֶם. וְאַתֶּם כֹּהֲנֵי ה' תִּקְרְאוּ, מְשֻׁרְתֵי אֱלֹהֵינוּ: יֹאמַר לָכֶם... " (ישעיהו סא, ה-ו).

בס"ד

כיצד ייראו החיים בירושלים ובארץ ישראל לעתיד לבוא?

ע"פ שיעורו של הרב הגאון רבי בן ציון מוצפי שליט"א

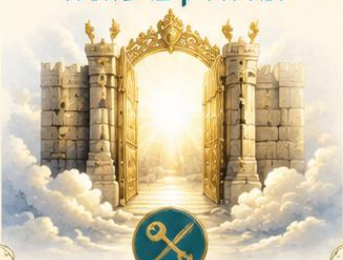
1

ירושלים תהיה מוגנת בהגנה אלוקית

2

הכניסה לירושלים תהיה רק ברשות ה'

3

ירושלים תתפשט על כל ארץ ישראל

4

ארץ ישראל תרחב על פני העולם

5

כל ישראל ישובו בארץ ישראל

6

יבנו מגדלים עצומים למגורי בני האדם

7

בני האדם יעלו לבתיהם בכנפיים

8

ירושלים תהיה בנויה מאבנים שמימיות

9

אבני ירושלים יהיו אבנים יקרות

10

כל מי שהתאבל על ירושלים יזכה לראות בנחמתה

"כל מי שיטרח בשביל ירושלים ובכה עליה - יזכה כל מי שתאבל על ירושלים וזכה ורואה בנחמתה".

כיצד ייבנה בית המקדש השלישי?

רש"י, במסכת ראש השנה ובמסכת עבודה זרה, סובר שבית המקדש השלישי יירד בנוי ומוכן מן השמים. לעומת זאת, הרמב"ם סובר שבית המקדש ייבנה בידי ישראל.

עוד מביא הרב בשם רש"י, שהטעם לכך שעושים שני ימים של ראש השנה הוא משום הספק, שמא באותו היום ירד בית המקדש מן השמים. רש"י מבאר שאין בכך קושי, שכן הקב"ה בונה

את בית המקדש כל העת, וכאשר יגיע הזמן הוא ירד מן השמים בשלמותו. לכן אין מניעה שיירד אפילו ביום טוב או בלילה, שהרי האיסור לבנות בלילה נאמר רק על בניין שבונים בני אדם. כך נפסק גם בשולחן ערוך לגבי בניין בית המקדש בידי ישראל, שנעשה ביום בלבד, כפי שהיה בימי עזרא. אולם בשמים אין שייך חילוק בין יום ללילה, ולכן בניינו של בית המקדש נמשך תמיד.

הרב מביא גם את דברי **מרן בעל כסף משנה** (הלכות בית הבחירה), הכותב שאילו היו המלכים נותנים רשות, היה אפשר להקריב קרבנות גם בזמן הזה, אם היה ידוע מקום המזבח. עוד הוא מביא שכשלוש מאות רבנים מצרפת עלו לארץ ישראל בשנת **תתקע"ח**, מתוך רצון לרכוש את הר הבית ולהקריב קרבנות, שכן לדעת הרמב"ם אפשר להקריב קרבנות אף בזמן שאין בית המקדש קיים, אם ידוע מקום המזבח.

עוד מובא בשם **רבי יוסף מסלנט**, ששמע מפי **רבי חיים מוולוז'ין**, בשם **הגאון מווילנה**, שאילו היו ישראל מקריבים אפילו קרבן אחד בהר הבית – מיד הייתה באה הגאולה, ואף המשיח היה מקדים ומתגלה.

על השאלה כיצד ניתן להקריב קרבנות בזמן החורבן, מביא הרב את ההלכה **שטומאה הותרה בציבור**. כשם שבימי החשמונאים היו רוב ישראל טמאי מת ולא נמנעו מעבודת הציבור, כך גם הקרבנות יכולים להיקרב כאשר מתקיימים התנאים ההלכתיים לכך.

עוד מביא הרב בשם **הזוהר הקדוש** על הפסוק:

"והבית בהיבנותו אבן שלמה מסע נבנה" ("מלכים א', ו, ז).

הזוהר מדייק שלא נאמר **"כשבנו אותו"**, אלא **"בהיבנותו"**, "ומכאן שבית המקדש נבנה מאליו, בידי שמים. לכן מבאר הזוהר שפסוק זה מוכיח שבית המקדש השלישי ייבנה על ידי הקב"ה וירד מן השמים.

לסיכום, **רש"י**, **בעלי התוספות** והזוהר סוברים שבית המקדש השלישי ייבנה בידי שמים ויירד מוכן מן השמים. לעומתם, **הרמב"ם** ו**הראב"ד** סוברים שישראל יבנו אותו. משום כך נכתבו **מסכת תמיד** ו**מסכת מידות**, שבהן מפורטים מבנה בית המקדש, העזרות, ההיכלות וכל חלקיו, כדי שידעו כיצד לבנותו.

הרב מסיים שבסופו של דבר הדבר נתון לרצון ה', ולכן אנו מתפללים בכל יום לאחר תפילת העמידה: "יהי רצון מלפניך ה' אלוהינו ואלוקי אבותינו, שתיבנה בית המקדש במהרה בימינו, ותן חלקנו בתורתך".

כיצד ייראו החיים בירושלים ובארץ ישראל לעתיד לבוא?

הזוהר הקדוש מבאר שסדר הגאולה יהיה תחילה בניין ירושלים, ורק לאחר מכן קיבוץ הגלויות, כפי שנאמר: **"בונה ירושלים ה' נדחי ישראל יכנס"** (תהילים קמז, ב).

ירושלים תהיה מוגנת בהגנה אלוקית

- הקדוש ברוך הוא יבנה את ירושלים באש, כפי שנאמר: **"וְאֶנִּי אֶהְיֶה לָּהּ נֶאֱמָר יְהוָה חֹמַת אֵשׁ סָבִיב וּלְכָבוֹד אֶהְיֶה בְּתוֹכָהּ**. זכריה ב' ט'
- ירושלים תהיה מוקפת חומת אש אלוקית, ולא תהיה נתונה עוד לשליטת אומות העולם.

- לא יוכלו לפגוע בה אויבים, ולא ישלטו עליה כלל.

במסכת בבא קמא (ס ע"ב) כתוב: "אני הציתי אש בציון, ואני עתיד לבנותה באש", שנאמר: "ויצת אש בציון ותאכל יסודותיה" (איכה ד, יא), ולעתיד לבוא: "ואני אהיה לה נאום ה' חומת אש סביב ולכבוד אהיה בתוכה" (זכריה ב, ט).

הכניסה לירושלים תהיה רק ברשות ה'

המדרש המובא בשיעור אומר: ירושלים שלעתיד לא תהיה כירושלים של היום. כיום כל אדם יכול להיכנס אליה. לעתיד לבוא ייכנס רק מי שהקדוש ברוך הוא ירשה לו להיכנס.

ירושלים תתפשט על כל ארץ ישראל

- ירושלים עתידה להתפשט עד שערי דמשק.
- כל ארץ ישראל תהפוך למעשה לחלק מירושלים. כל הערים יהיו שכונות של ירושלים, ובהן: תל אביב, ראשון לציון, אשקלון, ושאר הערים בארץ.

ארץ ישראל תתרחב על פני העולם

הרב מביא בשם תשובת השמים לרבי אליעזר הגדול:

- העולם כולו יגדל פי שלושה מגודלו כיום.
- יתווספו עוד שני שלישים לשטח העולם.
- הגויים יגורו באותם חלקים החדשים.
- עם ישראל כולו יגור בארץ ישראל.

כל ישראל ישבו בארץ ישראל

וכמה יהודים יהיו? רבנו האר"י עשה חשבון – תגיד דבר בשם אומרו – לפי הגלגולים: שישים ריבוא, וכל אחד כלול משישים ריבוא, וכל אחד גם כן משישים ריבוא, ויוצא בסופו של דבר שבעה מיליארד ושמונה מאות מיליון. אז יהיו כל ישראל בארץ ישראל. לאחר חישוב הגלגולים יהיו כ- 7.8 מיליארד נשמות ישראל.

- כולן יחיו בארץ ישראל.

ייבנו מגדלים עצומים למגורי בני האדם "עתיד הקב"ה להוסיף על ירושלים אלף גינות, אלף בירניות, אלף מגדלים, אלף ושני שליויות, וכל אחת ואחת יהיו כציפורי בשלוותה, שנאמר: "אני אהיה לה נאום ה' חומת אש סביב ולכבוד אהיה בתוכה". בבא בתרא ע"ה ע"ב

- יהיו מגדלים עצומים.
- גובה כל מגדל יהיה שנים-עשר קילומטר.
- כך יהיה מקום לכל בני האדם לאחר תחיית המתים.

בני האדם יעלו לבתיהם בכנפיים

הגמרא המובאת בשיעור אומרת:

- הקדוש ברוך הוא יעשה להם כנפיים.
- הם יעופו לבתיהם.
- ייכנסו דרך המרפסות ("בלקון"), **כפי שנאמר: "מי אלה כעב תעופינה וכיזנים אל ארבתיהם." (ישעיהו ס, ח).**

ירושלים תהיה בנויה מאבנים שמימיות

הזוהר המובא בשיעור אומר:

- לא רק בית המקדש יהיה מאבנים שמימיות.
- גם כל בתי ירושלים יהיו בנויים מאבנים שיורדות מן השמים.
- אלו אבנים שלא תהיה לאומות העולם שליטה עליהן.
- אפילו המלאכים לא יוכלו לסבול את האור שייצא מהן וייסתנוורו מזוהרן.

אבני ירושלים יהיו אבנים יקרות

על הפסוקים בישעיהו: **"הנה אנכי מרביץ בפוך אבניך". "ויסדתיך בספירים". "ושעריך לאבני אקדח".**

- אבני ירושלים יהיו אבני נופך יקרות.
- יסודות הבניינים יהיו מאבני ספיר.
- השערים יהיו מאבני אקדח.
- השמשות יהיו משהם ומישפה.
- אור האבנים יאיר מסוף העולם ועד סופו.

אומרת הגמרא במסכת יומא שמעין היה יוצא מבית קודש הקודשים. המעין היה בתחילתו **כמין שני קרני חגבים**, כלומר שני חוטי מים דקים היו יוצאים מבית קודש הקודשים. ככל שהיה הולך ומתרחב, כשהגיע למקדש עצמו היה רחב יותר, ואחר כך, כשיצא מבית המקדש ומהר הבית החוצה, היה נעשה כנחל שוטף. הנחל הזה היה שוטף, והיו רוחצים ומתרחצים בו. אומר **האברבנאל** שזה יהיה בזמן הגאולה. האברבנאל, בפירושו לספר יחזקאל, כותב שכך יהיה בזמן ביאת המשיח.

"וישבני אל פתח הבית והנה מים יצאים מתחת מפתן הבית..." (יחזקאל מז, א).

הרי ידוע שחזקיהו סתם את **מי הגיחון**. למה? כשבא סנחריב על ירושלים, הוא לא רצה שיהיו להם מים, ולכן סתם את מי הגיחון. וחכמים לא הודו לו. הגמרא אומרת שלא הודו לו. לכן אומר, כשיבוא המשיח, יפתח מחדש מעיין הגיחון, ואז הוא יזרום.

כל העושה מלאכה בט' באב ואינו מתאבל על ירושלים אינו רואה בשמחתה שנא' {ישעיהו סו-ס"ו} שמחו את ירושלם וגילו בה כל אוהביה שישו אתה משוש כל המתאבלים עליה מכאן אמרו כל המתאבל על ירושלים זוכה ורואה בשמחתה ושאינו מתאבל על ירושלים אינו רואה בשמחתה. תענית ל' ע"ב